

Ιερά Μονή Βλαχέρνας

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

Η Μονή Βλαχέρνας βρίσκεται στο ομώνυμο 11 χωριό του Νομού Άρτης, σε απόσταση 2 περίπου χλμ. βορειοανατολικά της πόλεως Άρτης, στην αντίπερα όχθη του ποταμού Αράχθου. Καθώς το οικοδομικό συγκρότημα της Μονής είναι κτισμένο στη νότια πλαγιά χαμηλού λόφου, δεσπόζει στον μικρό οικισμό αλλά και στην ευρύτερη περιοχή.

Γνωστή και ως Παναγία της Βλαχέρνας, πήρε τό όνομα από την ξακουστή Παναγία τών Βλαχερνών της Κωνσταντινουπόλεως. Είναι επιβλητικός βυζαντινός ναός του 10ου- 13ου αί., με μεταγενέστερες επεμβάσεις. Κτισμένη αρχικά ως Καθολικό μοναστηριού στον τύπο της τρίκλιτης βασιλικής και διακοσμημένη με τοιχογραφίες, γλυπτά, μαρμαροθετήματα και ψηφιδωτά, η Παναγία της Βλαχέρνας λειτούργησε ως ταφικός ναός της οικογένειας των Κομνηνών-Δουκάδων, ηγεμόνων του Δεσποτάτου της Ηπείρου.

Ο αρχικός, μεσοβυζαντινός ναός του τέλους του 9ου ή των αρχών του 10ου αί. είχε την μορφή τρίκλιτης ξυλόστεγης βασιλικής με τριμερές ιερό και η μικκυκλική

αψίδα που εξείχε από τον ανατολικό τοίχο. Από εκείνη την αρχιτεκτονική φάση σώζονται διάφορα αρχιτεκτονικά μέλη εντοιχισμένα στη μεταγενέστερη τοιχοποιία καθώς και η κεντρική αψίδα τού ιερού.

Ο ναός που σώζεται σήμερα είναι ύστερο βυζαντινός. Ανακατασκευάστηκε στα μέσα του ίδιου αιώνα από τον (ή επί) Μιχαήλ Β' Δούκα Κομνηνό. Προστίθεται ένας τρούλος σε κάθε κλίτος και ένα φουρνικό στο βόρειο κλίτος δημιουργώντας μία ιδιόμορφη τρίκλιτη θολοσκέπαστη βασιλική με τρεις τρούλους. Στα τέλη του 13ου αιώνα, όπως υποδεικνύει η χρονολόγηση των τοιχογραφιών του, προστέθηκε νάρθηκας και ενδεχομένως άλλα προσκτίσματα και παρεκκλήσια, τα οποία δεν σώζονται σήμερα. Το κωδωνοστάσιο που είναι ενσωματωμένο στη δυτική πλευρά, είναι πολύ νεώτερη προσθήκη (19ος αιώνας). Μέχρι το 1814 ο ναός ετιμάτο στην μνήμη της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, από τότε όμως τιμάται στην μνήμη της Καταθέσεως της Τιμίας Εσθήτος της Παρθένου και πανηγυρίζει στις 2 Ιουλίου. Σήμερα λειτουργεί ως ενοριακός ναός του χωριού.

Πηγή: Ημερολόγιον 2014, Αφιέρωμα στις παλαιές ιερές μονές της Μητροπόλεώς μας, Ιερά Μητρόπολη Νικοπόλεως και Πρεβέζης, Πρέβεζα 2014.